

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Філософський факультет

Кафедра загальної та клінічної психології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перинатальна психологія і психологія материнства

Освітня програма “Реабілітаційна психологія”

Спеціальність 053 “Психологія”

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від «30» серпня 2022 р.

м. Івано-Франківськ - 2022

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Організація навчання курсу
5. Система оцінювання курсу
6. Політика курсу
7. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	«Психологія психологічного благополуччя»
Викладач (-і)	К.психол.н., професор кафедри загальної та клінічної психології
Контактний телефон викладача	0997042291
Е-mail викладача	myroslava.hassuk@pnu.edu.ua
Освітній рівень	бакалавр
Формат дисципліни	Очна/заочна
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС
Статус дисципліни	вибіркова
Курс/семестр	
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції 12 Практичні 18; Самостійна робота 56
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro/
Консультації	кожний 3-й четвер місяця

2. Анотація до курсу	
<p>Основне завдання даного курсу – вивчення психології жінки у період виношування дитини та ключові періоди становлення материнства як особистісної сфери жінки, психологічна допомога сім'ї та жінці у перинатальний, неонатальний та постнатальний періоди, психологічний супровід материнства. Метою викладання дисципліни «Перинатальна психологія і психологія материнства» є розкрити особливості роботи психолога з сім'єю у період очікування дитини на новонародженості. Метою викладання дисципліни є донесення до студента теорії пренатальної психології та основ практичного застосування новітніх досліджень</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Курс "<u>Перинатальна психологія і психологія материнства</u>" є важливою складовою підготовки професійних психологів.</p> <p>Метою викладання дисципліни «<u>Перинатальна психологія і психологія материнства</u>» є розкрити особливості роботи психолога з сім'єю у період очікування дитини. Метою викладання дисципліни є донесення до студента теорії пренатальної психології та основ практичного застосування новітніх досліджень.</p> <p>Завдання викладання дисципліни «<u>Перинатальна психологія і психологія материнства</u>»:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомити студента з новітніми теоретичними досягненнями у галузі перинатальної психології та психології материнства. 2. Навчити основним практичним підходам у роботі з сім'єю у період очікування дитини. 3. Навчити студента основам консультативної діяльності у перинатальних закладах. 4. Ознайомити з основними підходами у роботі з кризами становлення материнства. <p>Методи викладання: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний метод, проблемно-пошуковий метод, частково-пошуковий метод, дослідницький метод, інтерактивні методи (активні методи навчання), використання кейс-технологій.</p>	
5. Організація навчання курсу	
Обсяг курсу	
Вид заняття	Загальна кількість годин

лекції			
семінарські заняття / практичні / лабораторні			
самостійна робота			
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
5- й семестр	053 Психологія	3 курс	нормативна
Тематика курсу			
Тема, план	Форма заняття	Завдання, год	Вага оцінки Термін виконання
Тема 1. Перинатальна психологія у світовій практиці та на теренах України. Основні напрями практичної діяльності перинатального психолога.	<i>Лекція</i>	Перинатальна психологія у світовій практиці та на теренах України. Основні напрями практичної діяльності перинатального психолога.	Усне та письмове опитування відповіді - 5 б (участь у груповій дискусії -10б) Контроль самостійної роботи: 2 б. 1 тиждень
Тема 2. Кризи становлення материнської сфери жінки. Становлення материнської ідентичності жінки.	<i>Лекція</i>	Кризи становлення материнської сфери жінки. Становлення материнської ідентичності жінки. Кризи становлення материнської ідентичності., «украдене материнство» - девіантна поведінка бабусі. «Украдене материнство» - девіантна поведінка бабусі.	Усне та письмове опитування відповіді - 5 б (участь у груповій дискусії -10б) Контроль самостійної роботи: реферат-10 б, презентація -10 б, і, Тестування – 10 б 1-2тиждень
Тема 3. Психологічна готовність до материнства.	<i>Лекція</i>	Ювенальна, зріла та пізні вагітності. Психологічна допомога сім'ї в період виношування дитини	Усне та письмове опитування відповіді - 5 б (участь у груповій дискусії -10б) Контроль самостійної роботи: 2 б, 3тиждень
Тема 4. Підготовка вагітної жінки до пологів.	<i>Лекція</i>	Групові види роботи по підготовці жінки до пологів. Партнерські пологи, роль партнера у підготовці жінки до пологів, та у пологах. Типові страхи вагітної жінки. Міфи про виношування дитини.	Усне та письмове опитування відповіді - 5 б (участь у груповій дискусії -10б) Контроль самостійної роботи: 2 б, 4тиждень
Тема 5. Становлення батьківської ідентичності чоловіка. Етапи становлення батьківської ідентичності.	<i>Лекція</i>	Етапи становлення батьківської ідентичності	Усне та письмове опитування відповіді - 5 б (участь у груповій дискусії -10б) Контроль самостійної роботи: 2 б, 5тиждень
Тема 6. Роль батька дитини у психологічному	<i>Лекція</i>	Тренінг у роботі з майбутніми батьками.	Усне та письмове опитування відповіді - 5 б (участь у груповій дискусії -10б)

здоров'ї матері та дитини. Підготовка до партнерських пологів. Партнерські пологи.		Технологія побудови програм психологічного супроводу вагітності.	Контроль самостійної роботи: реферат-10 б, презентація -10 б, Тестування – 10 б 6 тиждень
Тема 7. Перинатальні та неонатальні втрати. Консультація психолога як психологічна допомога у горі.	<i>Лекція</i>	Психологічна допомога сім'ї в горі. Форми роботи з сім'єю у період виношування першої дитини. при неотатальній втраті Групи підтримки.	Усне та письмове опитування відповіді - 5 б (участь у груповій дискусії -10б) Контроль самостійної роботи: 2 б, 7 тиждень
Тема8 Постабортний синдром. Симптоми, діагностика, допомога.	<i>Лекція</i>	Діагностика, форми та методи супроводу лікування.	Усне та письмове опитування відповіді - 5 б (участь у груповій дискусії -10б) Контроль самостійної роботи: реферат-10 б, презентація -10 б, тренінгове заняття - 15б Тестування – 10 б Контрольна робота–10 б 8 тиждень
Тема 9 Ненормативна криза бездітності та особливості її подолання	<i>Лекція</i>	Робота з бездітною парою. Підготовка до усиновлення. Підготовка до усиновлення. Зміст та форми роботи. Особливості становлення батьківської сфери усиновлювачів Розлучення та діти у зведених сім'ях.	Усне та письмове опитування відповіді - 5 б (участь у груповій дискусії -10б) Контроль самостійної роботи: 2 б,
Тема 10 Порівняльний аналіз методологічних особливостей застосування методів психодіагностики у психології вагітності та материнства.	<i>Лекція</i>	Методи дослідження вагітної та її сім'ї	Усне та письмове опитування відповіді - 5 б (участь у груповій дискусії -10б) Контроль самостійної роботи: 2 б,10 тиждень
Тема 11. Проективні методи роботи з вагітною жінкою психології. Технологія використання проективних методів роботи.	<i>Лекція</i>	Проективний малюнок «Мої пологи», «Моя дитина». Психотерапевтичний потенціал проективних методів роботи	Усне та письмове опитування відповіді - 5 б (участь у груповій дискусії -10б) Контроль самостійної роботи: 2 б, 11 тиждень
Тема12. Практична діяльність психолога у перинатальних закладах	<i>Лекція</i>	Підготовка дитини до народження брата /сестри. Велика вікова різниця між дітьми, проблеми та рішення.	Усне та письмове опитування відповіді - 5 б (участь у груповій дискусії -10б) Контроль самостійної роботи: 2 б,

			12 тиждень
Тема 13 Програма психологічної підготовки вагітної жінки до перших пологів	<i>Лекція</i>	с Внутрішня картина здоров'я вагітної жінки	Усне та письмове опитування відповіді - 5 б (участь у груповій дискусії -10б) Контроль самостійної роботи (КСР- 5б) (в тому числі: реферат-10 б, презентація -10 б, тренінгове заняття 15б) Тестування – 10 б Контрольна робота–10 б
			13 тиждень
Тема 14. Ревність між сіблінгами. Домпомога батькам у вирішенні проблеми ревності	<i>Лекція</i>	Технології побудови програм психологічного супроводу вагітності та материнства.	Усне та письмове опитування відповіді - 5 б (участь у груповій дискусії -10б) Контроль самостійної роботи: 2 б,, Тестування – 10 б
			14 тиждень
Тема 15 Наукові дослідження у галузі перинатальної психології	<i>Лекція</i>	Методологія наукових досліджень у психології материнства	Усне та письмове опитування відповіді - 5 б (участь у груповій дискусії -10б) Контроль самостійної роботи: 2 б,Тестування – 10 б
			15тиждень

Система оцінювання курсу

Оцінювання навчальних досягнень студентів за усіма видами навчальних робіт проводиться за поточним і підсумковим контролюми. Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться в усній та письмовій формі (опитування на семінарських заняттях, тестування, контрольна робота, самостійна робота). Підсумковий контроль здійснюється у формі двох тестувань за змістовими модулями.

Розподіл балів, що отримують студенти

Накопичення балів під час вивчення дисципліни								Всього
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	
Семінарські заняття – 40 б.								100
Самостійна робота (КСР) – 30 б.								
Контрольна робота – 10 б.								
Тестування за модулями – 20 б.								

Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні														Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Лекції															0
Семінарські заняття		5	5	5	5	5		5	5		5	5			40

Самостійна робота (КСР)							14						16		30
Тестування за модулями														20	20
Контрольна робота										10					10
Всього за тиждень	0	5	5	5	5	5	14	5	5	10	5	5	16	20	100

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою, де 40 балів відводиться на усне та письмове опитування студентів під час семінарських занять, 20 балів – на оцінку двох тестувань за змістовими модулями, 30 балів – на виконання самостійної роботи та 10 балів – на контрольну роботу.

Залік з курсу виставляється за загальною сумою балів з усіх виконаних завдань, що передбачені робочою програмою.

Самостійна робота студентів забезпечує підготовку студента до аудиторних занять і контрольних заходів. Результати цієї підготовки виявляються в активності студента на заняттях, при виконанні ним контрольних робіт, тестових завдань й інших видів робіт. Самостійна робота студентів оцінюється залежно від виду роботи. Сукупна кількість балів за самостійну роботу – 30 балів.

Вимоги до оцінювання самостійної роботи студентів:

Завдання, які оцінюються у 2 бали: 2 бали виставляється у тих випадках, якщо завдання здані вчасно і в повному обсязі з дотриманням правил академічної доброчесності. 1 бал виставляється, якщо завдання не здано у повному обсязі або невчасно. 0 балів виставляється, якщо завдання не здано.

Завдання, які оцінюються у 6 балів: 6-5 балів виставляється, якщо завдання виконані вчасно і в повному обсязі з дотриманням правил академічної доброчесності, є креативними, відповідає обраній темі і меті, правильно побудовані питання чи підібрані методики діагностики та корекції. 4-3 бали виставляється, якщо завдання здано вчасно і у повному обсязі, проте є помилки. Завдання виконана не в повному обсязі, або дещо не відповідає обраній темі чи вимога певні неточності у формулюванні запитань, питання однотипні.

2-1 бал виставляється, якщо завдання не здано у повному обсязі або невчасно, питання сформульовані невірно.

0 балів виставляється, якщо завдання не виконано.

Для оперативного опитування студентів на семінарських заняттях використовують **тестовий контроль знань**, що містить завдання з вибором однієї правильної відповіді з чотирьох запропонованих, завдання на встановлення правильної відповідності, завдання на встановлення правильної послідовності. Сукупна кількість балів за тестування за змістовий модуль – 10 балів.

Контрольна робота студентів максимально оцінюється у 10 балів. При цьому. 9-10 б. виставляється, коли питання контрольної роботи розкриті повністю, наведені приклади описаних явищ, подано обґрунтування виникнення того чи іншого явища. 8-7 б. виставляються у разі недостатнього аналізу явища, наведено лише один приклад, питання розкрито не в повній мірі, проте студент дав відповіді на всі питання. 6-5 б. за контрольну роботу виставляється, коли студент не відповів на одне питання контрольної роботи, дав часткові відповіді на решта і не навів приклади описаних явищ. 4-3 б. виставляється, коли студент не відповів на половину питань, проте дав часткові малозмістовні відповіді на решта. 2-1 б. виставляється студенту, який не відповів на жодне питання, або у відповідях не розкритий зміст питання.

Семінарські заняття оцінюються за 5-ти бальною системою.

При цьому, студенти здійснюють огляд літератури за ключовими поняттями теми, анують та конспектують першоджерела, оформляють відповіді на питання семінару, розглядають клінічні випадки, дискутують з приводу психодіагностики та психологічної допомоги особам з розладами психіки. Усне опитування студентів може здійснюватись індивідуально або фронтально. Загальний бал за цей вид роботи по кожному змістовому модулю виводиться з середнього балу за всі усні і письмові відповіді, помноженому на 4.

Пропущені заняття відпрацьовуються протягом місяця (усно або ж за допомогою тестів) після пропущеного заняття. Самостійна робота (конспект) повинні бути здані до КСР.

Форми оцінювання в університеті регламентуються згідно Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf). Облік навчальної роботи студентів здійснюється в електронному журналі згідно Положення про електронний журнал обліку навчальної роботи здобувачів освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (нова редакція) (<https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2021/01/elektronni-zyrnal.pdf>). У випадку неатестації здобувачів освіти з дисципліни «Практикум з клінічної психології» студенти мають право на повторне вивчення курсу, що регламентовано Положенням про порядок повторного вивчення дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/povtorne-vuvchennia_nove.pdf).

Шкала оцінювання заліку

Університетська	Національна	Шкала ECTS
90 – 100	Зараховано	A
80 – 89		B
70 – 79		C
60 – 69		D
50 – 59		E
26 – 49	Не зараховано	FX
0-25		F

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Лекції										
Семінарські заняття		5	5	5	5	5		5	5	
Самостійна робота (КСР)							14			
Тестування за модулями										
Контрольна робота										10
Всього за тиждень	0	5	5	5	5	5	14	5	5	10

Примітка: не рекомендується на один тиждень планувати кілька форм контролю.

Семінарські заняття

Семінарське заняття №1. Потреба в дітях. Особливості потреби в дітях у сучасній Україні.
 Семінарське заняття №2. Кризи становлення материнської сфери жінки. Становлення материнської ідентичності жінки.
 Семінарське заняття №3. Психологічна готовність до материнства. Підготовка вагітної жінки до пологів.
 Семінарське заняття №2Врахування вікових особливостей вагітної жінки у роботі з нею. Ювенальна, зріла та пізні вагітності.
 Семінарське заняття № 3Психологія вагітності. Етапи виношування дитини та психологія пологів Робота психолога по підготовці вагітної жінки до пологів. Криза народження

	<p>Семінарське заняття №4 Розвиток дитини у ранньому онтогенезі і функції матері.</p> <p>Семінарське заняття №5 Перша вагітність, друга та наступні вагітності. Стосунки між сиблінгами.</p> <p>Семінарське заняття №6 Перинатальні та неональні втрати. Консультація психолога як психологічна допомога у горі.</p> <p>Семінарське заняття №6 Постабортний синдром. Діагностика, шляхи подолання.</p> <p>Семінарське заняття №8 Реалізація потреби в дітях через усиновлення чи сурогатне материнство..</p> <p>Психологічний супровід становлення родительської ідентичності усиновителів</p> <p>Семінарське заняття № 9 Девіантне материнство, проблема позбавлення материнства. Робота психолога у соціальній службі з жінками матерями.</p> <p>Семінарське заняття №10 Методи роботи перинатального психолога.</p> <p>Проективний малюнок «Мої пологи», «Моя дитина».</p> <p>Психотерапевтичний потенціал проєктивних методів роботи</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	

7. Рекомендована література

1. Авдеева Н. Н., Мещерякова С. Ю. Вы и младенец: у истоков общения. – М.: Педагогика, 1991. – 158 с.
2. Айви А. Е., Айви М. Б., Саймэк-Даунинг Л. Психологическое консультирование и психотерапия. Методы, теории и техники: практическое руководство. – М.:, 2000. – 487 с.
3. Алешина Ю. Е. Индивидуальное и семейное психологическое консультирование. – М.: Класс, 2000. – 208 с.
4. Баженова О. В., Баз Л. Л., Копыл О. А. Готовность к материнству: выделение факторов, условий психологического риска для будущего развития ребенка // Синапс. – 1993. – № 4. – с. 35–42.
5. Батьків не обирають...(проблеми відповідального батьківства в сучасній Україні). – К.: А. Л. Д., 1997. – 144 с.
6. Боровикова Н. В. Боль при родах и ее подавление // Материалы 3-й межобластной научно-практической конференции “Нелекарственная терапия патологии репродуктивной системы человека”, 2001. Сборник трудов ВМА. Том 53., выпуск 4. – С. 213–221.
7. Братусь И. Как рождали в старину? // Для будущих мам. – 2004. – № 2. – С. 11–14.
8. Брутман В. И., Варга А. Я., Радионова М. С. Особенности семейного воспитания и личностные характеристики женщин, бросающих своих детей // Психология сегодня. Ежегодник Рос. психол. об-ва. – Т. 2. Вып. 4. – М., 1996. – С. 151–152.
9. Брутман В. И., Варга А. Я., Хамитова И. Ю. Предпосылки девиантного материнского поведения // Психологический журнал. – 2000. – Т.21. – №2. – С. 79–87.
10. Брутман В. И., Ениколопов С. Н., Миледина Л. В. Материнская агрессия, отказ от ребенка и репродукция циклов семейного насилия // Психология сегодня. Ежегодник Рос. психол. об-ва. – Т. 2. Вып. 4. – М., 1996. – С. 153–154.
11. Брутман В. И., Ениколопов С. Н. Попытка психологической типологии одного из вариантов девиантного поведения юных – отказа от своего ребенка // Социальная дезадаптация: Нарушения поведения у детей и подростков / Под ред. А. А. Северного. – М., 1996. – С. 142–144.
12. Брутман В. И., Панкратова М. Г., Ениколопов С. Н. Некоторые результаты обследования женщин, отказывающихся от своих новорожденных детей // Вопросы психологии. – 1994. – № 5. – С. 31–37.
13. Брутман В. И. Психологические феномены, возникающие в связи с нежеланной беременностью // Психология сегодня. Ежегодник Рос. психол. об-ва. – Т. 2. Вып. 4. – М., 1996. – С. 150–151.
14. Брутман В. И., Радионова М. С., Ениколопов Н. С. Нежеланная беременность у жертв сексуального насилия (психолого-психиатрические аспекты проблемы) // Вопросы психологии. – 1995. – № 1. – С. 33–40.

15. Брутман В. И., Радионова М. С. Формирование привязанности матери к ребенку в период беременности // Вопросы психологии. – 1997. – №7. –
16. Васильева О. С., Могилевская Е. В. Групповая работа с беременными женщинами: социально-психологический аспект // Психологический журнал. – 2001. – том 22. – № 1. – С. 82–89.
17. Васильева В. В., Орлов В. И., Сагамонова К. Ю., Черноситов А. В. Психологические особенности женщин с бесплодием // Вопросы психологии. – № 6. – 2003. – С. 93–98.
18. Витек К. Проблемы супружеского благополучия. – М.: Прогресс, 1988. – 138 с.
19. Гасюк М. Врахування вікових особливостей породіль при наданні консультаційної допомоги психологом у перинатальному закладі // Вісник Чернігівського державного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка. Випуск 41. Серія: психологічні науки: Збірник наукових праць у 2-х т. – Чернігів: ЧОПУ, 2006. – Вип. 41. – Том 1. – С. 53–56.
20. Гасюк М. Перспективи розвитку психології вагітності // Особистість у розбудові відкритого демократичного суспільства в Україні. Збірник матеріалів Другої міжнародної науково-практичної конференції. – Дрогобич: “Коло”, 2005. – С. 301–302.
21. Гасюк М., Іщук О., Шевчук Г. Використання психомалюнку для психологічної підготовки вагітної жінки до пологів (30–40 тижні вагітності) // Психологія і суспільство. – 2006. – № 3. – С. 140–148.
22. Гасюк М., Шевчук Г. Вагітність як нормативна криза особистості жінки // Особистість у розбудові відкритого демократичного суспільства в Україні. Збірник матеріалів Другої міжнародної науково-практичної конференції. – Дрогобич: “Коло”, 2005. – С. 132–133.
23. Гасюк М. Б., Шевчук Г. С., Іщук О. Ю. Психологічні особливості емоційного стану вагітної жінки у першому триместрі вагітності (виношування першої дитини) // Збірник наукових праць: філософія, соціологія, психологія. – Івано-Франківськ: ВЦВ ЦІТ, 2006. – Вип. 11. – Ч. 2. – С. 118–124.
24. Гроф С. Холотропное сознание: Три уровня человеческого сознания и их влияние на нашу жизнь. – М.: ООО “Изд-во АСТ” и др., 2003. – 267 с.
25. Эйдемиллер Э. Г., Добряков И. В., Никольская И. М. Семейный диагноз и семейная психотерапия. Учебное пособие для врачей и психологов. Изд. 2-е, испр. и доп. – СПб.: Речь, 2006. – 352 с.
26. Эйдемиллер Э. Г., Юстицкий В. В. Семейная психотерапия. – Л.: Медицина, 1989. – 192 с.
27. Життєві кризи особистості: Науково-методичний посібник: У 2 т./ В. М. Доній, Г. М. Несен, Л. В. Сохань, І. Г. Єрмаков та ін. – К.: ІЗМН, 1998. – Ч. 2. – 568 с.
28. Консультування сім’ї: методичні поради для консультування батьків. – Ч. 2 / За ред. В. Г. Постоного. – К.: ДЦССМ, 2003. – 303 с.
29. Корнієнко О. В. Індивідуально-психологічна діагностика при розробці програм збереження здоров’я жінок (на матеріалах кризового періоду). – Автореферат канд. дис. – К., 1994. – 26 с.
30. Кочюнас Р. Психологическое консультирование и групповая психотерапия. – М.: Академический проект; Трикста, 2004. – 464 с.
31. Максимович О. М., Постовий В. Г. Особливості виховання дітей із розлучених сімей: Навч.-методичний посібник. – К.: ДЦССМ, 2004. – 140 с.
32. Мальована Ю. М. Сімейні фактори формування материнської сфери у жінок із загрозою переривання вагітності. – 19.00.04. – Медична психологія. – Автореферат канд. дис. – К. 2007. – 20 с.
33. Молода сім’я: проблеми та умови її становлення./ За ред. проф. А. Й. Капської. – К.: ДЦССМ, 2003. – 184 с.
34. Мор Т., Кампанелла Т. Утопія. Місто Сонця. – К.: Дніпро, 1988. – 207 с.
35. Москалець В. П., Гасюк М. Б., Іщук О. Ю., Шевчук Г. С. Використання психомалюнку для психологічної підготовки вагітної жінки до пологів: 30 – 40 тижнів вагітності, практичний аспект // Практична психологія і соціальна робота. – 2007. – № 12. – С.
36. Навіщо батькам ходити до школи / Упоряд. М. Голубенко. – К.: Вид. дім “Шкіл. світ”: Вид. Л. Галіцина, 2006. – 128 с.
37. Осадько О. Технології психологічного консультування. – К.: Ред. загальнопед. газ., 2005. – 128 с.
38. Петрунько О. В. Актуальні проблеми сексуального виховання підлітків. – К.: ДЦССМ, 2004. – 80 с.
39. Пovalій Л. Християнські цінності української родини: традиції і сучасність // Початкова школа. – 2005. – №2. – С. 52–54.
40. Програма формування педагогічної культури батьків / За ред. Постоного В. Г. – К., 2003. – 108 с.

41. Психологічна допомога сім'ї: Посібник / За ред. З. Кісарчук. – К., 1998. – 182 с.
42. Психологія життєвої кризи/ Відп. ред. Т. М. Титаренко . – К.: Агропромвидав України, 1998. – 348 с.
43. Ряплова Е. А., Лыскина Н. И. Исследование потребности женщин в психологическом
44. Терещенко Н. М. Статеврольова структура жіночої тілесної ідентичності. – Автореферат канд. дис. – Харків, 2003. – 19 с.
45. Титаренко Т. М. Життєвий світ особистості: у межах і за межами буденності. – К.: Либідь, 2003. – 376 с.
46. Тробіш Інґрід. Бути жінкою – це радість...і яка роль в цьому чоловіка. – Львів: Свічадо, 1998. – 120 с.
47. Трушкина С. В. Материнский инстинкт – что это? // Перинатальная психология и психология родительства. – 2006. – №1. – С. 42–49.
48. Трча С. Мы ждем ребенка. – Прага: Авиценум, 1987. – 207 с.
49. Учебное пособие по психологии материнства. Для факультетов: психологических, медицинских и социальной работы. – Самара: Издательский Дом БАХРАХ-М, 2003. – 784 с.
50. Фонтана Д. Как справиться со стрессом. – Перри Г. Как справиться с кризисом. – М., 1995. – 352 с.
51. Формування сексуальної культури молоді / Балакірева О. М. та ін. – К.: Державний ін-тут проблем сім'ї та молоді, Укр. ін-тут соціальних досліджень, 2004. – Кн. 9. – 132 с.
52. Хоментасткас Г. Т. Семья глазами ребенка. – М.: Педагогика, 1989. – 160 с.
53. Чемберлен Д. Разум вашего новорожденного ребенка / Перевод с английского. – М.: Независимая фирма «Класс», 2004. – 224 с.
54. Шевчук Г. С. Іщук О. Ю. Історичний аспект становлення досліджень у галузі психологічної допомоги жінці під час вагітності та народження дитини // Вісник Чернігівського державного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка. Випуск 41. Серія: психологічні науки: Збірник наукових праць у 2-х т. – Чернігів: ЧДПУ, 2006. – Вип. 41. – Том 2. – С. 181–184.
55. Шевчук Г. С. Іщук О. Ю. Психологічна експрес-підготовка вагітних до пологів: особливості групової роботи з використанням методів арт-терапії // Актуальні проблеми практичної психології. Збірник наукових праць. – Херсон. – ПП Вишемирський В. С., 2007. – С. 231–236.
56. Шевчук Г. С. Особливості психологічного супроводу вагітних жінок, які виношують першу дитину: Магістерська дисертація. – Івано-Франківськ, 2007. – 174 с.
57. Шмурак Ю. И. Пренатальная общность // Человек. – 1993. – № 6. – с. 24-37.
58. Шнейдер Л. Б. Психология семейных отношений. Курс лекций. – М.: Апрель – Пресс, 2000. – 512 с.
59. Ярошевский М. Г. История психологии: от античности до середины XX века. – М., 1996. – 368 с.
60. Яценко Т. С. Від тестового до психоаналітичного розуміння психомалюнку // Педагогіка і психологія. – 1995. – №2. – С. 11. – 23.
61. Яценко Т. С. Теорія і практика групової психокорекції: активне соціально-психологічне навчання: Навч. посіб. – К.: Вища шк., 2004. – 679 с.
62. Яценко Т., Теслюк П. Особливості застосування малюнкових методик у роботі групи АСПН та у практиці онтопсихологічного дослідження: контури порівняльного аналізу // Психологія і суспільство. – 2005. – №4. – С. 131. – 135.
63. Яценко Т. С., Чобітько М. Г., Доцевич Т. І. Малюнок у психокорекційній роботі психолога-практика [на матеріалі психоаналізу комплексу тематичних малюнків]. – Черкаси: “Брама”, видавець Вовчок О. Ю., – 2003. – 216 с.
64. <http://www.psymama.ru/>

7. Контактна інформація

Кафедра	кафедра загальної та клінічної психології факультету психології
Викладач (-і), гостьові лектори	к.психол.н., проф.кафедри загальної та клінічної психології

Контактна інформація викладача	myroslava.hasiuk@pnu.edu.ua
---------------------------------------	-----------------------------

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Політика курсу спрямована на активну взаємодію у групі студентів, атмосферу доброзичливості з дотриманням правил академічної доброчесності. Написання контрольної роботи є обов'язковим. У випадку невиконання студентами вищезначених вимог, випадків плагіату, виявів академічної недоброчесності (списування) студент буде недопущений до здачі заліку (https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/%D0%9D%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7-%E2%84%96-655-%D0%B2%D1%96%D0%B4-19.10.2015-%D1%80%D0%BE%D0%BA%D1%83.pdf).
Пропуски занять (відпрацювання)	Відрацювати пропущені заняття студенти зможуть письмово (виконати тести та ін.) або усно протягом місяця після пропущеного заняття.
Виконання завдання	Студент набирає 45 балів – за усне (письмове) опитування на семінарських заняттях, 15 балів – за тестування за модулями, 10 балів – за виконання контрольної роботи, 30 балів – за виконання самостійної роботи (КСР). Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, виконують всі завдання згідно вимог, проходять тестування (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/09/%D0%BD%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7-628.pdf).
Невідповідна поведінка під час заняття	Не допустима.
Додаткові бали	Надаються за наукову та громадську активність студентів (3 бали).
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/02/neformalna_osvita.pdf).

Викладач _____ Гасюк Мирослава Богданівна